

нъкои нѣдѣзи на бѣлгариа съ цѣль, да се поправи. Най-много се вѣзмущава той отъ грубо папагалско подражаване на грѣцката мода и на всичката порочность, която тя внася въ чистата наивна душа на нѣкои бѣлгари. Тукъ откриваме у Славейкова ноти, които явно ни подсъщатъ за Паисиевото вѣзмущение отъ сѫщата наша слабостъ — да се влачимъ по чуждото, безъ да чувствувааме, колко много то ни покварява и унизыва.

Славейковъ е поетъ лирикъ. Въ поезията му откриваме ноти както на сърдечно излияние, така и на социално чувство, породено отъ робската участъ на племето ни. Художествени достоинства — вътрешни и външни — откриваме въ „Не пѣй ми се“ и „Жестокостъта ми се сломи.“ Въ първото поетът е разколебанъ въ вѣрата си за пробуждане на роба; той е разочарованъ отъ неговата безчувственостъ къмъ по-свѣтла бѫднина, и се отказва да работи по-вече за него. Като орачъ надъ своята нива, орана упорито, и недала плодъ, той тѣгува дѣлбоко за своя неуспѣхъ, — за това, че съмѣто не е покарало. Но отчаяние не проличава, пълно обезвръжение не сѫществува. И въ второто стихотворение преломътъ настѫпва, душата на поета е смекчена, и той клюмва, и „жестокостъта ми се сломява.“ До него достигатъ тѣжни известия за загуба на мили нему хора, за общонародно тегло, и той пакъ се връща между народа си, макаръ изгубилъ вѣра въ всѣкаква земна, па и небесна

правда: „О спи ли Богъ, Богъ не види ли?“ И въ дветѣ стихотворения имаме искрени и дѣлбоки чувства, лично преживѣни отъ поета. —

Хероинята въ „Бойка войвода“ е дадена като смѣла и безстрашна девойка, която иска заедно съ либето си въ бой да загине. Образът ѝ е идеализуванъ и възбужда силни патриотични чувства. Тя е дадена, сякашъ, като образецъ за подражание. Образът на Гергана е сѫщъ така, макаръ ѝ идеализувано да даде, пленителенъ, особено съ онова дѣржание, което тя проявява къмъ везира. Душата ѝ е проста, чиста, свѣтла, но хероична; тя предпочита своя роденъ кѫтъ и либето си предъ охолството, което ѝ обѣщава везирътъ. Жестътъ на отказа ѝ трогва даже и последния. Сюжетътъ тукъ е преплетенъ и съ зата прокобра на „черната веда“, която става причина, Гергана, следъ като вграждатъ сѣнката ѝ въ чешмата, да залине и да умре. Но любовъта е по-силна отъ смъртъта, и Гергана и Никола по месечина се срѣщатъ при чешмата: тя преде, той свири съ цафара. Народниятъ елементъ придава особена прелестъ на това произведение. Славейковъ на младини искалъ да се посвети въ монашески животъ, за да си спаси душата. Случайно му попада Паисиевата история, която като прочита, напоява се отъ нейния духъ и решава не въ монастиръ да иде, а между народа, за да го спаси. И спокойно можемъ да кажемъ ние: Славейковъ като рицарь до край изпълни дѣлга си къмъ своя народъ.

М. Григоровъ.

Плѣвенъ. Мл. Ч. К. отъ 3-а прогимназия следъ завръшането си на 1 мартъ отъ разходка до мѣстността „Кайлъка“.